

Metodika Ministerstva práce a sociálních věcí pro poskytování dotací ze státního rozpočtu krajům a hlavnímu městu Praze v oblasti podpory poskytování sociálních služeb pro rok 2016

Část I

Úvodní ustanovení

1. Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen "MPSV") v návaznosti na § 101a zákona č.108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“), a na zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o rozpočtových pravidlech“), stanovuje pro účely dotačního řízení a pro účely posouzení žádostí o dotaci ze státního rozpočtu podávaných kraji a hlavním městem Praha Metodiku Ministerstva práce a sociálních věcí pro poskytování dotací ze státního rozpočtu krajům a hlavnímu městu Praze v oblasti podpora poskytování sociálních služeb pro rok 2016 (dále jen "metodika"). **Tato metodika je přílohou Rozhodnutí o poskytnutí dotace z kapitoly 313 – MPSV státního rozpočtu na rok 2016 (dále jen „rozhodnutí“) a je závazná pro příjemce dotace (kraje a hlavní město Prahu).**
2. Pravidla a podmínky pro čerpání a kontrolu se řídí nařízením vlády ze dne 22. dubna 2015 o provedení § 101a zákona o sociálních službách č. 98/2015 Sb., (dále jenom nařízení vlády) Metodika obsahuje pokyn pro stanovení optimální výše finanční podpory¹ vůči poskytovatelům sociálních služeb a stanovuje kompetence a role MPSV a příjemce dotace. Metodika také upravuje finanční vypořádání dotace v souladu s vyhláškou č. 52/2008 Sb., kterou se stanoví zásady a termíny finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem, státními finančními aktivy nebo Národním fondem.
3. Celkový objem finančních prostředků určených příjemci dotace na plnění povinností stanovených v rámci rozhodnutí je dán objemem prostředků, který bude na tyto účely pro příslušný rok vyčleněn ve státním rozpočtu v kapitole MPSV.
4. Výše dotace příjemci dotace bude vypočtena podle §101a odst. 4 zákona o sociálních službách. V případě, kdy krajem požadovaná výše finanční podpora na příslušný rok, která vychází ze střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje, bude nižší než výpočet dotace podle věty první, bude výše dotace příjemci dotace stanovena ve výši požadované dotace dle žádosti o poskytnutí dotace.

¹ V rámci řízení o poskytnutí finanční podpory žádají o finanční podporu na sociální služby i krajské příspěvkové organizace, kterým vypočtená finanční podpora bude do jejich rozpočtů poskytována prostřednictvím rozpočtu zřizovatele formou tzv. „příspěvku zřizovatele“ v souladu se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (dotace z MPSV poskytnuta kraji, kraj poskytne příspěvek na provoz své příspěvkové organizaci podle § 28 odst. 4 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů), v případě ostatních poskytovatelů služeb bude finanční podpora na sociální službu poskytnuta formou „dotace“ na základě Smlouvy uzavřené s krajem/Rozhodnutí. Výjimkou jsou příspěvkové organizace zřízené obcemi, které jsou rovněž financovány prostřednictvím zřizovatele formou příspěvků na provoz, tj. MPSV poskytne dotaci kraji, který poskytne dotaci příslušné obci a ta poskytne příspěvek svojí příspěvkové organizaci.

5. Cílem MPSV je v rámci dotačního řízení vyloučení střetu zájmů, vytvoření rovného a jednotného přístupu ke všem poskytovatelům sociálních služeb a transparentního dotačního systému, který primárně podporuje ty sociální služby, jež umožňují co nejdélejší možné setrvání jejich uživatelů v domácím prostředí či místní komunitě.

Základní principy dotačního řízení, které vycházejí z dlouhodobých priorit resortu pro oblast sociálních služeb, jsou následující:

- Vyloučení střetu zájmů.
- Rovný přístup ke všem poskytovatelům sociálních služeb bez ohledu na jejich právní formu.
- Výpočet finanční podpory stanovený jednotným nediskriminujícím způsobem (objektivizovaným výpočtem) pro všechny poskytovatele sociálních služeb bez ohledu na jejich právní formu. Výše finanční podpory příspěvkovým organizacím zřizovaným krajem nebo hlavním městem Prahou je stanovena stejným jednotným výpočtem jako v případě ostatních poskytovatelů sociálních služeb, kteří poskytují sociální služby na území či pro občany příslušného kraje/hlavního města Prahy.

6. Finanční podpora na sociální služby z dotace poskytnuté kraji musí být poskytnuta v souladu s Rozhodnutím Evropské komise ze dne 20. prosince 2011, č. 2012/21/EU, o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu. Obecná ustanovení ohledně financování sociálních služeb coby služeb obecného hospodářského zájmu jsou uvedena v části X této metodiky.

7. Priority dotačního řízení vyhláší pro příslušný dotační rok MPSV v rámci „Výzvy pro podávání žádostí o dotaci ze státního rozpočtu podávaných kraji a hlavním městem Prahou“. Priority dotačního řízení mohou stanovit podporu těm sociálním službám, které např. zajišťují péči o specifické cílové skupiny (např. osoby s poruchou autistického spektra) či je třeba zvláštního zacházení, například v kontextu jiných zdrojů financování, které nejsou zajištěny kontinuálně (např. služby sociální prevence, které jsou částečně financovány ze zdrojů strukturálních fondů Evropské unie, především z Evropského sociálního fondu).

Část II

Zaměření podpory, účel dotace

1. Dotace je určena na plnění povinností příjemce dotace uvedených v §95 písm. g) a h) zákona o sociálních službách na financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním základních druhů a forem sociálních služeb v rozsahu stanoveném základními činnostmi u jednotlivých druhů sociálních služeb a na základě individuálně zjišťovaných potřeb ve smyslu § 2 zákona o sociálních službách. Výčet a charakteristiky základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb jsou uvedeny v části třetí, hlavě I, díle 2 až 4 zákona o sociálních službách.
2. Dotace ze státního rozpočtu (kapitoly MPSV) se poskytuje k financování běžných výdajů, které souvisejí s poskytováním sociálních služeb v souladu se zpracovaným střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb kraje, tj. bude podporováno poskytování sociálních služeb, které jsou součástí sítě sociálních služeb uvedené ve střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb kraje.

Část III

Vymezení některých pojmů

1. Dotací se v souladu s § 3 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlech rozumí peněžní prostředky státního rozpočtu poskytnuté příjemci dotace na stanovený účel.
2. Poskytovatelem sociální služby se rozumí fyzická nebo právnická osoba, které bylo vydáno rozhodnutí o registraci, a právnická a fyzická osoba uvedená v § 84 odst. 5 zákona o sociálních službách (poskytování sociálních služeb ve zdravotnických zařízeních ústavní péče).
3. Žadatelem se rozumí kraj nebo hlavní město Praha, která splňuje podmínky pro podání žádosti a podáním žádosti se uchází o dotaci ze státního rozpočtu.
4. Poskytovatelem dotace ze státního rozpočtu (dále jen "poskytovatel dotace") se rozumí MPSV, které poskytuje finanční prostředky ze státního rozpočtu, vyhlašuje a určuje podmínky pro jejich poskytování a rozhoduje o účelu jejich vynakládání. V jeho rámci plní úkoly a funkce odbor sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení.
5. Příjemcem dotace se rozumí kraj nebo hlavní město Praha, v jejíž prospěch bylo o poskytnutí dotace ze státního rozpočtu poskytovatelem dotace rozhodnuto.
6. Žádostí kraje a hlavního města Prahy o poskytnutí dotace ze státního rozpočtu se rozumí žádost kraje nebo hlavního města Prahy o dotaci ze státního rozpočtu na stanovený účel podaná prostřednictvím k tomu určené webové aplikace, přičemž k tomu, aby byla žádost způsobilá k posouzení, musí být vyplněny všechny k tomu určené části žádosti (dále jen „žádost“).
7. Hodnotitelem ministerstva se rozumí pracovník MPSV, který se podle jeho vymezení pracovní náplně věnuje agendě financování sociálních služeb.
8. Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb se rozumí dokument daného kraje a hlavního města Prahy, kterým jsou deklarovány priority v rozvoji sociálních služeb na území regionu, a to v souladu s ustanoveními § 3 písm. h) a § 95 zákona o sociálních službách.
9. Rozhodnutím o poskytnutí dotace se rozumí Rozhodnutí o poskytnutí dotace z kapitoly 313 – MPSV státního rozpočtu na rok 2016, které je vydáno v souladu s § 14 odst. 3 zákona o rozpočtových pravidlech.
10. Neoprávněným použitím peněžních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu se rozumí jejich výdej, jehož provedením byla porušena povinnost stanovená rozhodnutím, nebo porušení podmínek, za kterých byly příslušné peněžní prostředky poskytnuty, porušení účelu nebo podmínek, za kterých byly prostředky zařazeny do státního rozpočtu nebo přesunuty rozpočtovým opatřením a v rozporu se stanoveným účelem nebo podmínkami vydány; dále se jím rozumí i to, nelze-li prokázat, jak byly tyto peněžní prostředky použity.
11. Zadržením peněžních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu se rozumí porušení povinnosti vrácení prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu ve stanoveném termínu.
12. Finančním vypořádáním se rozumí přehled o čerpání a použití prostředků a vrácení nepoužitých prostředků do státního rozpočtu. Finanční vypořádání dotace příjemce dotace provádí v souladu s vyhláškou č. 52/2008 Sb., kterou se stanoví zásady a termíny finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem, státními finančními aktivy nebo Národním fondem.

13. Optimální výše finanční podpory sociální služby (výpočet optimální podpory poskytovatele sociální služby) je stanovena na základě analýzy nákladů a výnosů jednotlivých druhů sociálních služeb. Analýza je prováděna na základě dostupných dat za předchozí rok/roky. Optimální výše finanční podpory sociální služby (při využití postupu dle části VII bodu 1 b) metodiky) je obecně stanovena:
- v případě ambulantních a terénních sociálních služeb jako obvyklá/průměrná hodnota celkových nákladů na úvazek pracovníka/měsíc, přičemž se zohledňují obvyklé výnosy u jednotlivých služeb,
 - v případě pobytových sociálních služeb jako obvyklá/průměrná hodnota celkových nákladů na lůžko/den, přičemž se zohledňují obvyklé výnosy u jednotlivých služeb.
14. Reálná výše finanční podpory sociální služby je stanovena na základě celkového objemu prostředků, který je přidělen MPSV na základě Rozhodnutí o poskytnutí dotace danému kraji na podporu sociálních služeb v příslušném roce a v kontextu celkové alokace státního rozpočtu na dotace na sociální služby pro daný dotační rok.
- Reálná výše finanční podpory sociální služby se uplatňuje v případě, že krajem požadovaná dotace je vyšší než MPSV vypočtená a přidělená dotace kraji na základě Rozhodnutí o poskytnutí dotace a v kontextu celkové alokace státního rozpočtu na dotace na sociální služby pro daný dotační rok.
15. Redukční koeficienty slouží pro stanovení reálné výše finanční podpory služby vzhledem k její optimální výši a jsou stanoveny příslušným krajem každoročně s ohledem na celkovou výši dotace, kterou MPSV přidělilo kraji pro příslušný rok (v kontextu celkové alokace státního rozpočtu na dotace na sociální služby pro daný dotační rok). Redukční koeficienty a způsob jejich uplatnění je kraj povinen stanovit předem nediskriminujícím způsobem a v souladu se svým střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb. Popis redukčních koeficientů kraj uvede v rámci jeho žádosti, v části zaměřené na popis způsobu rozdělení a čerpání dotace (viz část V, bod 5, písm. g).

Část IV

Všeobecné podmínky pro poskytnutí dotace ze státního rozpočtu

- Na dotaci ze státního rozpočtu není právní nárok. Dotace jsou poskytovány na základě § 14 zákona o rozpočtových pravidlech.
- Dotaci lze poskytnout pouze kraji a hlavnímu městu Praha na základě jeho žádosti podané prostřednictvím k tomu určené internetové aplikace.
- Dotace je poskytována bezhotovostně na účet žadatele zřízený u peněžního ústavu podle § 3 písm. h) bodu 11 zákona o rozpočtových pravidlech.
- Dotace ze státního rozpočtu se kraji poskytuje jen na plnění povinností uvedených v §95 písm. g) a h) zákona o sociálních službách na financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním základních druhů a forem sociálních služeb v rozsahu stanoveném základními činnostmi u jednotlivých druhů sociálních služeb a na základě individuálně zjišťovaných potřeb ve smyslu § 2 zákona o sociálních službách. Výčet a charakteristiky základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb jsou uvedeny v části třetí, hlavě I, díle 2 až 4 zákona o sociálních službách.
- Dotace ze státního rozpočtu se neposkytuje na zajištění fakultativních činností (§ 35 odst. 4 zákona o sociálních službách).

Výdaje, které nelze hradit z dotace upravuje nařízení vlády. V případě nejasnosti, zda se jedná o výdaj neuznatelný, dává závazné stanovisko poskytovatel finanční podpory, tj. odbor sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení MPSV.

Část V

Žádost kraje a hlavního města Prahy o poskytnutí dotace ze státního rozpočtu

1. Dotace ze státního rozpočtu na příslušný kalendářní rok se poskytuje na základě žádosti kraje a hlavního města Prahy o poskytnutí dotace ze státního rozpočtu (dále jen „žádost“).
2. Před podáním žádosti dle části V bodu 3 metodiky je příslušný kraj/krajský úřad povinen projednat návrh popisu způsobu rozdělení a čerpání dotace dle části V bodu 5 písm. 9 metodiky. Bez tohoto projednání bude využit pro výpočet optimální výše finanční podpory sociálních služeb výpočet dle části VII bodu 2 metodiky. Shodný postup se použije v případě, že návrh popisu rozdělení a čerpání dotace bude v rozporu s částí I bodem 5 a 6 metodiky. Posouzení krajského návrhu způsobu rozdělení a čerpání dotace proběhne v termínu stanoveném odborem sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení. Návrh popisu způsobu rozdělení a čerpání dotace zašle kraj v elektronické podobě na odbor sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení, na e-mailovou adresu ředitele tohoto odboru a zároveň vedoucí oddělení koncepce financování sociálních služeb, a to v termínu daném tímto odborem.
3. Žádost se vyplňuje a podává pouze prostřednictvím internetové aplikace v elektronické podobě (nikoliv v tištěné) a bude opatřena elektronickým podpisem statutárního zástupce kraje.
4. Termín pro podání žádosti je stanoven ve výzvě MPSV a dále je upraven nařízením vlády.
5. Žádost v souladu s §101a odst. 3 zákona o sociálních službách a s §14 odst. 3 rozpočtových pravidel obsahuje především tyto údaje:
 - a) název dotačního řízení
 - b) identifikační údaje kraje (název kraje, adresu sídla kraje, IČ, číslo účtu a označení banky, u které je účet veden, statutární zástupce kraje, kontaktní osoba),
 - c) identifikační údaje poskytovatele dotace (Ministerstvo práce a sociálních věcí, Na Poříčnickém právu 1, 128 01, Praha 2),
 - d) požadovanou výši dotace na příslušný rozpočtový rok a předpokládaný požadavek na výši dotace na následující 2 rozpočtové roky, který vyplývá ze střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje,
 - e) účel dotace, na který chce kraj dotaci použít,
 - f) lhůtu, v níž má být stanoveného účelu dosaženo
 - g) popis způsobu rozdělení a čerpání dotace
 - popis způsobu výpočtu optimální výše finanční podpory sociálních služeb (viz část VII metodiky),
 - popis způsobu stanovení redukčních mechanismů a reálné výše finanční podpory sociálních služeb,
 - popis mechanismu přidělení finanční podpory na jednotlivé sociální služby,

- popis mechanismu čerpání dotace – platby poskytovatelům služeb, monitoring finanční podpory, apod.
- h) popis nastavení systému provádění veřejnosprávní kontroly u poskytovatelů sociálních služeb dle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, v minimálním objemu 5% podpořených sociálních služeb za období příslušného dotačního roku,
 - i) informace podle § 14 odst. 3 písm. e) rozpočtových pravidel.
6. Povinnou přílohou žádosti je střednědobý plán rozvoje sociálních služeb kraje včetně relevantních příloh, který obsahuje ekonomickou analýzu v plánu identifikovaných potřeb a způsob jejich finančního zajištění.
 7. Žadatel je povinen v žádosti řádně vyplnit všechny povinné údaje.
 8. Informace k vyplňování žádosti jsou uvedeny v příslušném návodu internetové aplikace.
 9. Žádost pro příslušný rok lze podat pouze v termínu uvedeném při vyhlášení dotačního řízení na příslušný rok.
 10. Žádost vyplněná a podaná jiným způsobem než je uveden v části V bodě 3 nebude zařazena do dotačního řízení MPSV pro příslušný rok.

Část VI

Posouzení žádosti kraje a hlavního města Prahy o poskytnutí dotace ze státního rozpočtu

1. Posouzení formálních náležitostí žádosti provádí hodnotitel MPSV; zejména posuzuje zda:
 - a) Žádost byla podána v elektronické podobě v příslušné internetové aplikaci
 - b) Žádost byla podaná v internetové aplikaci v termínu pro doručení stanoveném v rámci vyhlášení dotačního řízení pro příslušný rok.
 - c) Žádost obsahuje všechny požadované údaje včetně všech požadovaných příloh, zejména pak Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb kraje.
2. V případě nesplnění formálních náležitostí žádosti je žadatel vyzván, aby svou žádost doplnil či opravil v termínu stanoveném odborem sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení, a to dopisem ředitele tohoto odboru.
3. MPSV může projednat přijatou Žádost kraje o dotaci s příslušným krajem/krajským úřadem před jednáním Dotační komise MPSV pro poskytování neinvestičních dotací ze státního rozpočtu v oblasti sociálních služeb (dále jen „dotační komise“)² podle části VI bodu 4. Z tohoto jednání MPSV vyhotoví zápis.
4. Posouzení věcného obsahu žádosti provádí k tomuto účelu ustanovená dotační komise, která zejména posuzuje zda

² Dotační komise MPSV pro poskytování neinvestičních dotací ze státního rozpočtu byla zřízena příslušným příkazem ministra „Statut a Jednací řád Dotační komise Ministerstva práce a sociálních věcí pro poskytování neinvestičních dotací ze státního rozpočtu v oblasti sociálních služeb“. Tento příkaz ministra stanovuje i zastoupení jednotlivých institucí a organizací v této komisi.

- a) Žádost obsahuje popis způsobu rozdělení a čerpání dotace, jehož obsah upravuje nařízení vlády.
 - b) Zda výše uvedený popis odpovídá předloženému střednědobému plánu rozvoje sociálních služeb a zda obsahuje vysvětlení redukčních koeficientů a jejich aplikaci při stanovení výše finanční podpory jednotlivým poskytovatelům
 - c) Zda výše uvedený popis odpovídá zveřejněným Principům a prioritám MPSV pro daný dotační rok zveřejněným v rámci výzvy MPSV pro kraje.
5. Členy dotační komise jsou zástupci MPSV, Ministerstva financí ČR, Ministerstva zdravotnictví ČR, Úřadu vlády ČR, zástupce Asociace krajů ČR, zástupce Svazu měst a obcí ČR, Unie zaměstnavatelských svazů ČR, Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče ČR.
 6. Na základě návrhu dotační komise rozhoduje o poskytnutí dotace příslušnému kraji ministr práce a sociálních věcí. Proti závěrům dotačního řízení MPSV a rozhodnutí o poskytnutí dotace nelze podat opravný prostředek.
 7. Předběžné výsledky dotačního řízení budou oznámeny příjemci dotace formou dopisu ředitele odboru sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení do 5 pracovních dnů po potvrzení rozhodnutí dotační komise ze strany ministra práce a sociálních věcí, včetně uvedení přesné částky, která byla příslušnému kraji a hlavnímu městu Praha přiznána v rámci této dotační komise.

Část VII

Postup příjemce dotace při stanovení návrhu výše finanční podpory poskytovatelům sociálních služeb

1. Pro účely stanovení optimálního návrhu finanční podpory poskytovatelům sociálních služeb platí následující:
 - a) Žadatel, který v rámci své žádosti předkládá transparentní a ověřitelný způsob výpočtu optimálního návrhu finanční podpory poskytovatelům sociálních služeb odsouhlasený MPSV (výpočet finanční podpory stanovený jednotným nediskriminujícím způsobem, objektivizovaným výpočtem pro všechny poskytovatele služeb bez ohledu na jejich právní formu), je povinen tento způsob využít.
 - b) Žadatel, který v rámci své žádosti nepředloží transparentní a ověřitelný způsob výpočtu optimálního návrhu finanční podpory poskytovatelům sociálních služeb, či jím předložený postup nebude splňovat podmínky stanovené v písmenu a), využije při výpočtu optimálního návrhu finanční podpory služeb následující postup:
2. Pro účely stanovení výpočtu finanční podpory služeb jsou sociální služby rozděleny do 4 skupin, na které je aplikován stejný mechanismus výpočtu.
 1. **služby sociální prevence a odborného sociálního poradenství – ambulantní a terénní forma služby** (nezahrnují se úhrady od uživatelů),
 2. **služby sociální péče – ambulantní a terénní forma služby** (v rámci této skupiny je samostatně řešena obdobným mechanismem výpočtu služba tísňové péče),

3. **služby sociální prevence – pobytová a ambulantní forma služby s lůžkovou kapacitou,**
4. **služby sociální péče – pobytová forma služby.**

⇒ **Vzhledem k tomu, že je nadále zachován systém vícezdrojového financování služeb a dosud existuje různá míra podpory služeb z dalších zdrojů, je vždy nutné respektovat následující:**

- ✓ **vypočtená hodnota finanční podpory je stanovena jako maximální – optimální hodnota podpory služby bez ohledu na výši disponibilních zdrojů státního rozpočtu a nesmí překročit výši požadavku uvedeného v žádosti poskytovatele služby o finanční podporu,**
- ✓ **reálná výše finanční podpory služby je stanovena s ohledem na výši disponibilních zdrojů státního rozpočtu,**
- ✓ **reálná výše finanční podpory služby nesmí překročit výši požadavku uvedeného v žádosti poskytovatele služby o finanční podporu.**

Základní vymezení pro skupinu 1 a 2:

Při výpočtu se do úvazků pracovníků zahrnují pracovníci pracující u poskytovatele ve službě na pracovní smlouvu, dohodu o pracovní činnosti a dohodu o provedení práce. V případě dohody o provedení práce se přepočítá prováděná práce v hodinách na její odpovídající hodnotu v úvazcích³. Je-li pracovník zajišťován mimo pracovní poměr na základě obchodní smlouvy (nákupem služby, dodavatelsky), je taktéž nezbytné přepočítat počet hodin zajištěných služeb na odpovídající hodnotu úvazku⁴.

Při výpočtu se zahrnují úvazky všech pracovníků, na které se o finanční podporu žádá.

Obvyklé náklady zahrnují pouze náklady na základní činnosti služby poskytované s působností pouze v rámci kraje a zahrnují jak osobní, tak provozní náklady (režie) služby.

Mezi **pracovníky v přímé péči** jsou zahrnuti odborní pracovníci uvedení v § 115 odst. 1 písm. a) až e)⁵.

³ V případě dohod o provedení práce (DPP) – počet hodin práce na DPP v roce, na který je žádána podpora, se přepočítá na odpovídající hodnotu úvazku (např. rodinný poradce má vykonat práci na DPP v rozsahu 250 hodin v průběhu r. 2016, odpovídající výše úvazku je 0,120, tj. 250 hodin/2088 hodin (fond pracovní doby pro rok 2016 v případě 8 hodinové pracovní doby).

⁴ Tento přepočet musí být organizace – poskytovatel sociální služby schopen jednoznačně doložit.

⁵ V **sociálních službách vykonávají odbornou činnost** - a) sociální pracovníci, b) pracovníci v sociálních službách, c) zdravotničtí pracovníci, d) pedagogičtí pracovníci, e) manželští a rodinní poradci a další odborní pracovníci, kteří přímo poskytují sociální služby.

Mezi pracovníky v přímé péči jsou zahrnuti i **zdravotničtí pracovníci**, neboť hrazení nákladů na tyto pracovníky nespadá pod § 36 zákona o sociálních službách. Zároveň podíl úvazků zdravotnických pracovníků v případě této skupiny služeb je zanedbatelný, např. pro rok 2014 je v žádostech poskytovatelů sociálních služeb o finanční podporu ze státního rozpočtu plánováno pouze 1,28

Mezi **ostatní pracovníky** jsou zahrnuti – vedoucí pracovníci (vedoucí organizace, vedoucí služby, ostatní vedoucí pracovníci), administrativní pracovníci (sekretářské a asistenční pozice, účetní, ostatní administrativní pracovníci), obslužný personál (údržba, úklid, apod.). Činnost ostatních pracovníků musí souviset s poskytováním základních činností sociální služby⁶.

Personální zajištění služby, přiměřenost a adekvátnost úvazků pracovníků v přímé péči a ostatních pracovníků je předmětem věcného hodnocení žádosti.

Předpokládaný podíl spolufinancování služby z jiných zdrojů je stanoven v rámci výzvy kraje pro poskytovatele sociálních služeb s ohledem na možnosti financování jednotlivých druhů služeb z jiných veřejných zdrojů (státních a samosprávných). Do jiných zdrojů se započítávají veškeré ostatní zdroje financování služby, tj. zejména se jedná o prostředky z rozpočtů samospráv⁷.

Výpočet finanční podpory (FP) na služby sociální prevence a odborné sociální poradenství – ambulantní a terénní forma služby (nezahrnují se úhrady od uživatelů)

⇒ Druhy služeb:

- ✓ odborné sociální poradenství,
- ✓ raná péče,
- ✓ telefonická krizová pomoc,
- ✓ tlumočnické služby,
- ✓ krizová pomoc,
- ✓ sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi,
- ✓ sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením,
- ✓ terénní programy,
- ✓ kontaktní centra,
- ✓ nízkoprahová denní centra
- ✓ nízkoprahová zařízení pro děti a mládež,
- ✓ intervenční centra,
- ✓ služby následné péče – pouze v případě ambulantní formy služby,

úvazků zdravotnických pracovníků, a to na dohody o pracovní činnosti, což představuje pouze cca 0,7% podíl na celkovém počtu úvazků pro rok 2014 v případě této skupiny služeb.

⁶ Viz např. číselník pracovních pozic pro účely vykazování dat o poskytovaných sociálních službách – Metodický pokyn MPSV č. 2/2011 a výkazy sociálních služeb.

⁷ Významnou roli ve spolufinancování služeb hrají zejména prostředky z obecních samospráv, které jsou součástí stanoveného podílu spolufinancování služeb z jiných zdrojů. V rámci povinného podílu spolufinancování služeb je tedy nezbytné zohlednit i výši podílu obecních samospráv na financování služeb. S ohledem na skutečnost, že mezi obcemi existuje velmi různorodá míra podílu na úhradě nákladů služeb, doporučuje MPSV v rámci procesu plánování sociálních služeb na krajské úrovni ve spolupráci s místní samosprávou sjednotit tento podíl, resp. účelně nastavit financování tak, aby určité druhy služeb (s ohledem i na jejich cílové skupiny) byly financovány pouze ze státního/krajského rozpočtu a obce se tak mohly zaměřit na (spolu)financování stanoveného okruhu služeb s lokální/místní působností, a to jednotným způsobem v rámci kraje.

- ✓ sociálně terapeutické dílny,
- ✓ sociální rehabilitace – pouze v případě terénní a ambulantní formy služby.

⇒ Výpočet finanční podpory u této skupiny služeb se použije i v případě, kdy je součástí krizové pomoci a intervenčního centra pobytová forma služby.

⇒ V případě nízkoprahových denních center a sociálně terapeutických dílen není předmětem finanční podpory poskytnutí stravy (úhrada za poskytnutí stravy není zohledňována do předpokládaných výnosů služby a na uhrazení nákladů služby související s poskytnutím stravy nelze dotaci použít).

Výpočet finanční podpory:

FP je stanovena jako rozdíl **celkových obvyklých (průměrných) nákladů na úvazek pracovníka a povinného podílu spolufinancování služby** (zejména z rozpočtů samospráv a dalších veřejných zdrojů).

Výpočet finanční podpory na uvedené druhy služeb sociální prevence a odborné sociální poradenství (kdy se ve výpočtu nezahrnují úhrady od uživatelů služby):

$$FP_S = (FP * U * M) - (a * FP * U * M)$$

FP_S = finanční podpora na 1 úvazek pracovníka – povinný podíl spolufinancování služby

FP_S – finanční podpora na příslušný druh sociální služby,

U – celkové plánované úvazky pracovníků uvedené v žádosti o finanční podporu na příslušný rok (zaměstnanci pracující na pracovní smlouvy, dohody o pracovní činnosti, dohody o provedení práce a na obchodní smlouvy),

FP – stanovená hodnota platby na 1 úvazek pracovníka měsíčně pro jednotlivé druhy služeb, která odpovídá celkovým obvyklým (průměrným) měsíčním nákladům na jednotlivé druhy služeb (hodnota bude pro příslušný rok upravována - upřesňována s ohledem na výstupy analýz nákladovosti jednotlivých druhů služeb),

M – počet měsíců poskytování sociální služby v roce, je-li služba v příslušném kalendářním roce poskytována od ledna do prosince, pak hodnota je 12,

a – stanovený podíl spolufinancování služby z jiných zdrojů, kde koeficient a nabývá hodnot v intervalu $<0; 1$).

Doporučení ke stanovení hodnot ve výpočtu finanční podpory

S ohledem na skutečnost, že:

- existují velké rozdíly ve službách (jak mezi jednotlivými druhy služeb, tak mezi jednotlivými službami stejného druhu) ve výši průměrných celkových nákladů v přepočtu na 1 úvazek pracovníka
- a v rámci vypočtených hodnot není zohledněna intenzita práce vůči klientovi s ohledem na druh služby (např. druh služby krizová pomoc).

DOPORUČUJE MPSV pro přechodné období (první 2 až 3 roky) podpory služby u jednotlivých druhů služeb stanovit:

- ✓ **jednotnou výši finanční podpory na úvazek pracovníka měsíčně, a to v intervalu 40 až 45 tis. Kč měsíčně jako zprůměrovanou hodnotu na úvazek pracovníka bez ohledu na pracovní zařazení, přičemž tato částka zahrnuje veškeré náklady (osobní a provozní) na poskytování služby.**

Přechodný mechanismus úpravy vypočtené výše finanční podpory ⁸

S ohledem na skutečnost, že zavedení jednotného a transparentního (bez ohledu na právní formu poskytovatele) výpočtu finanční podpory v návaznosti na kvantifikované jednotky (lůžko, úvazek pracovníka apod.) může znamenat meziroční změny (snížení i zvýšení) podpory jednotlivých služeb v řádu desítek procent je zaveden následující **mechanismus úpravy vypočtené výše finanční podpory** na základě stanoveného výpočtu.

- je-li vypočtená FP na službu nižší než 95 % finanční podpory přidělené v předchozím roce – je tato FP navýšena na 95 % finanční podpory přidělené v předchozím roce nebo na úroveň požadavku organizace, je-li nižší⁹,
- je-li vypočtená FP na službu vyšší než 140 % finanční podpory přidělené v předchozím roce – je tato FP snížena na 140 % finanční podpory přidělené v předchozím roce nebo na úroveň požadavku organizace, je-li nižší.

Uvedený mechanismus může být upraven pro služby dle části I bodu 7 této metodiky.

⁸ Použije se pouze tehdy, pokud je využit celý mechanismus výpočtu optimálního návrhu na finanční podporu dle části VII bodu 1 b) této metodiky.

⁹ Finanční podporou přidělenou v předchozím roce se rozumí celková finanční podpora za daný dotační rok, včetně jejího případného navýšení v průběhu tohoto roku, registrované sociální službě z prostředků státního rozpočtu rozdělovaných prostřednictvím krajů a hlavního města Prahy dle § 101a zákona

Výpočet finanční podpory (FP) - služby sociální péče – ambulantní a terénní forma služby

Druhy služeb:

- ✓ osobní asistence,
- ✓ pečovatelská služba,
- ✓ průvodcovské a předčitatelské služby,
- ✓ podpora samostatného bydlení,
- ✓ odlehčovací služby – pouze ambulantní a terénní forma,
- ✓ centra denních služeb,
- ✓ denní stacionáře.

Výpočet finanční podpory:

FP je stanovena jako rozdíl **celkových obvyklých (průměrných) nákladů na úvazek pracovníka a těchto příjmů (zdrojů):**

- **úhrady od uživatelů služby a**
- **povinný podíl spolufinancování služby** (zejména z rozpočtů samospráv).

Ambulantní a terénní služby sociální péče jsou poskytovány za částečnou úhradu od uživatelů služby, proto v případě výše uvedených druhů služeb je nutné ve výpočtu zohlednit **obvyklé (průměrné) úhrady od uživatelů služby.**

Obvyklé náklady zahrnují pouze náklady na základní činnosti služby poskytované s působností pouze v rámci kraje a zahrnují jak osobní, tak provozní náklady (režie) služby.

Obvyklá (průměrná) úhrada od uživatelů služby se vypočte podle následujícího vzorce - celkové úvazky pracovníků v přímé péči¹⁰ * (maximální) hodinová sazba za základní činnosti služby stanovená prováděcí vyhláškou k zákonu o sociálních službách¹¹ * počet hodin výkonu služby na 1 úvazek pracovníka v přímé péči.

¹⁰ V případě služeb – pečovatelská služba, osobní asistence – se při výpočtu úhrady zahrnují pouze pracovníci v sociálních službách.

¹¹ Zde doporučujeme na přechodnou dobu, tj. pro první 2 až 3 roky zvolit u některých druhů služeb variantu stanovení nižší hodinové sazby úhrady od uživatelů služeb v Kč, v rámci stanoveného rozpětí úhrady, která je stanovena prováděcí vyhláškou k zákonu o sociálních službách, a to z důvodu nízkého výběru úhrady od uživatelů služeb v rámci kraje.

Počet hodin výkonu služby na 1 úvazek pracovníka v přímé péči:

- je stanoven paušální částkou pro jednotlivé druhy služeb¹².

V rámci výše FP se zohledňuje nízký výběr úhrady od uživatelů služby v konkrétních případech.

Výpočet finanční podpory na uvedené druhy služeb sociální péče – ambulantní a terénní forma:

$$FP_S = (FP * U * M) - (U_{PPP} * S * H) - (a * FP * U * M)$$

FP_S = finanční podpora na 1 úvazek pracovníka – úhrada od uživatelů služby – povinný podíl spolufinancování služby

FP_S – finanční podpora na příslušný druh sociální služby

U – celkové plánované úvazky pracovníků uvedené v žádosti o finanční podporu na příslušný rok (zaměstnanci pracující na pracovní smlouvy, dohody o pracovní činnosti, dohody o provedení práce a na obchodní smlouvy),

U_{PPP} – plánované úvazky pracovníků v přímé péči ze žádosti o finanční podporu pro příslušný rok (v případě pečovatelské služby a osobní asistence pouze pracovníci v sociálních službách)

FP – stanovená hodnota finanční podpory na 1 úvazek pracovníka měsíčně pro jednotlivé druhy služeb, která odpovídá celkovým obvyklým (průměrným) měsíčním nákladům na jednotlivé druhy služeb (hodnota bude pro příslušný rok upravována - upřesňována s ohledem na výstupy analýz nákladovosti jednotlivých druhů služeb)

M – počet měsíců poskytování sociální služby v roce, je-li služba v příslušném kalendářním roce poskytována od ledna do prosince, pak hodnota je 12

S – maximální hodinová sazba v Kč za zajištění základních činností služby stanovená prováděcí vyhláškou k zákonu o sociálních službách pro jednotlivé druhy služeb – dle aktuální platné vyhlášky je 130,-Kč/hodina (v případě služeb odlehčovací služby, denní stacionáře, centra denních služeb, pečovatelská služba – není předmětem finanční podpory poskytnutí stravy)

Varianta stanovení sazby S pro přechodné období - první 2 až 3 roky stanovit (minimální) hodinovou sazbu v Kč do výše maximální sazby, tj. v intervalu 80,- až 130,-Kč.

H – celkový stanovený/plánovaný počet hodin výkonu služby na 1 úvazek pracovníka v přímé péči za dané období (rok, na který je FP poskytována, stanoveno vzhledem k provozní době služby a fondu pracovní doby)

¹² Rok 2016 má 2088 pracovních hodin (s placenými svátky) – za předpokladu, že 60 % fondu pracovní doby věnuje pracovník pracující na celý úvazek přímo klientovi, pak tento údaj představuje 1250 hodin (zaokrouhleno).

Příklad stanovení vzhledem k fondu pracovní doby:

Rok 2016 má 2088 pracovních hodin (fond pracovní doby – 8 hodinová pracovní doba, 5 dní v týdnu).

Předpokládaný podíl výkonu přímé práce pracovníka na celkovém fondu pracovní doby doporučujeme stanovit pro první roky podpory služeb ve výši 60% (následně tento podíl zvyšovat).

Celkový stanovený počet hodin výkonu služby na 1 úvazek pracovníka v přímé péči za dané období = $0,6 * 2088 = 1\,252$ (zaokrouhlíme na 1 250 hodin ročně, tj. 104 hodin měsíčně).

a – stanovený podíl spolufinancování služby z jiných zdrojů, kde koeficient *a* nabývá hodnot v intervalu $<0; 1$).

Doporučení ke stanovení hodnot ve výpočtu finanční podpory

S ohledem na skutečnost, že:

- existují velké rozdíly ve službách (jak mezi jednotlivými druhy služeb, tak mezi jednotlivými službami stejného druhu) ve výši průměrných celkových nákladů v přepočtu na 1 úvazek pracovníka
- a v rámci vypočtených hodnot není zohledněna intenzita práce vůči klientovi s ohledem na druh služby,

DOPORUČUJE MPSV pro přechodné období (první 2 až 3 roky) podpory služeb u jednotlivých druhů služeb stanovit jednotnou výši finanční podpory na úvazek pracovníka měsíčně (navrhujeme pro jednotnost stanovení těchto ukazatelů v rámci Výzvy MPSV pro kraje na podání žádostí o dotaci), a to v intervalu 40 až 45 tis. Kč měsíčně jako zprůměrovanou hodnotu na úvazek pracovníka bez ohledu na pracovní zařazení, přičemž tato částka bude zahrnovat veškeré náklady na poskytování služby (na dolní hranici intervalu se budou pohybovat zejména centra denních služeb, odlehčovací služby, pečovatelská služba, průvodcovské a předčitatelské služby, na horní hranici intervalu pak osobní asistence a zejména denní stacionáře).

Přechodný mechanismus úpravy vypočtené výše finanční podpory ¹³

S ohledem na skutečnost, že zavedení jednotného a transparentního (bez ohledu na právní formu poskytovatele) výpočtu finanční podpory v návaznosti na kvantifikované jednotky (lůžko, úvazek pracovníka apod.) může znamenat meziroční změny (snížení i zvýšení) podpory jednotlivých služeb v řádu desítek procent je zaveden následující **mechanismus úpravy vypočtené výše finanční podpory** na základě stanoveného výpočtu.

- je-li vypočtená FP na službu nižší než 95 % finanční podpory přidělené v předchozím roce – je tato FP navýšena na 95 % finanční podpory přidělené v předchozím roce nebo na úroveň požadavku organizace, je-li nižší¹⁴,
- je-li vypočtená FP na službu vyšší než 140 % finanční podpory přidělené v předchozím roce – je tato FP snížena na 140 % finanční podpory přidělené v předchozím roce nebo na úroveň požadavku organizace, je-li nižší.

Uvedený mechanismus může být upraven pro služby dle části I bodu 7 této metodiky.

¹³ Použije se pouze tehdy, pokud je využit celý mechanismus výpočtu optimálního návrhu na finanční podporu dle části VII bodu 1 b) této metodiky.

¹⁴ Finanční podporou přidělenou v předchozím roce se rozumí celková finanční podpora za daný dotační rok, včetně jejího případného navýšení v průběhu tohoto roku, registrované sociální službě z prostředků státního rozpočtu rozdělovaných prostřednictvím krajů a hlavního města Prahy dle § 101a zákona

Výpočet finanční podpory (FP) – tísňová péče

V případě služby tísňová péče je finanční podpora stanovena individuálně, a to s ohledem na skutečnost, že na rozdíl od služeb uvedených výše je podle prováděcí vyhlášky MPSV k zákonu o sociálních službách č. 505/2006 Sb. **maximální sazba úhrady od uživatelů za službu stanovena ve výši skutečných nákladů na provoz technických komunikačních prostředků.**

V případě tohoto druhu služby je zároveň specificky stanoveno, že finanční podpora **je určena zejména na úhradu osobních nákladů pracovníků poskytujících základní činnosti služby tísňové péče a popř. část provozních nákladů služby, která však nesouvisí s pořízením popř. pronájmem zařízení pro tísňovou péči, včetně montáže, aktivace, servisu, údržby, oprav a deaktivace zařízení.**

Výpočet finanční podpory:

FP je stanovena jako rozdíl **celkových obvyklých (průměrných) nákladů na úvazek pracovníka a těchto příjmů (zdrojů):**

- **úhrady od uživatelů služby a**
- **povinný podíl spolufinancování služby** (zejména z rozpočtů samospráv).

Obvyklé náklady zahrnují pouze náklady na základní činnosti služby poskytované s působností pouze v rámci kraje a zahrnují jak osobní, tak provozní náklady (režie) služby.

Ve výpočtu finanční podpora je nezbytné zohlednit **obvyklou (průměrnou) úhradu od uživatelů služby.**

Obvyklá (průměrná) úhrada od uživatelů služby **se vypočte** na základě plánovaného počtu uživatelů služby uvedeného v žádosti o poskytnutí finanční podpory na příslušný rok a obvyklé (průměrné) sazby úhrady stanovené na 1 uživatele služby tísňové péče.

Plánovaný počet uživatelů služby a jeho meziroční změny jsou předmětem věcného hodnocení žádosti.

V rámci výše FP se nezohledňuje nízký výběr úhrady od uživatelů služby v konkrétních případech.

Výpočet finanční podpory u tísňové péče:

$$FP_S = (FP * U * M) - (S * K * M) - (a * FP * U * M)$$

FP_S = **finanční podpora na 1 úvazek pracovníka** – **úhrada od uživatelů služby** – **povinný podíl spolufinancování služby**

FP_S – finanční podpora pro službu tísňové péče

U – celkové plánované úvazky pracovníků uvedené v žádosti o finanční podporu na příslušný rok (zaměstnanci pracující na pracovní smlouvy, dohody o pracovní činnosti, dohody o provedení práce a na obchodní smlouvy),

FP – stanovená hodnota finanční podpory na 1 úvazek pracovníka měsíčně, která odpovídá celkovým obvyklým (průměrným) měsíčním nákladům na tísňovou péči (hodnota bude pro příslušný rok upravována - upřesňována s ohledem na výstupy analýz nákladovosti služeb)

M – počet měsíců poskytování sociální služby v roce, je-li služba v příslušném kalendářním roce poskytována od ledna do prosince, pak hodnota je 12

S – je stanovená měsíční sazba úhrady v Kč na 1 klienta (uživatele) za základní činnosti služby

K – celkový počet klientů (uživatelů) služby, plánovaný pro příslušný rok poskytovatelem služby v rámci žádosti o finanční podporu

a – stanovený podíl spolufinancování služby z jiných zdrojů, kde koeficient a nabývá hodnot v intervalu $<0; 1$).

Přechodný mechanismus úpravy vypočtené výše finanční podpory¹⁵

S ohledem na skutečnost, že zavedení jednotného a transparentního (bez ohledu na právní formu poskytovatele) výpočtu finanční podpory v návaznosti na kvantifikované jednotky (lůžko, úvazek pracovníka apod.) může znamenat meziroční změny (snížení i zvýšení) podpory jednotlivých služeb v řádu desítek procent je zaveden následující **mechanismus úpravy vypočtené výše finanční podpory** na základě stanoveného výpočtu.

- je-li vypočtená FP na službu nižší než 95 % finanční podpory přidělené v předchozím roce – je tato FP navýšena na 95 % finanční podpory přidělené v předchozím roce nebo na úroveň požadavku organizace, je-li nižší¹⁶,
- je-li vypočtená FP na službu vyšší než 140 % finanční podpory přidělené v předchozím roce – je tato FP snížena na 140 % finanční podpory přidělené v předchozím roce nebo na úroveň požadavku organizace, je-li nižší.

Uvedený mechanismus může být upraven pro služby dle části I bodu 7 této metodiky.

¹⁵ Použije se pouze tehdy, pokud je využit celý mechanismus výpočtu optimálního návrhu na finanční podporu dle části VII bodu 1 b) této metodiky.

¹⁶ Finanční podporou přidělenou v předchozím roce se rozumí celková finanční podpora za daný dotační rok, včetně jejího případného navýšení v průběhu tohoto roku, registrované sociální službě z prostředků státního rozpočtu rozdělovaných prostřednictvím krajů a hlavního města Prahy dle § 101a zákona

Výpočet finanční podpory (FP) - služby sociální prevence – pobytová a ambulantní¹⁷ forma služby s lůžkovou kapacitou

Druhy služeb:

Pobytové formy služby:

- ✓ azylové domy,
- ✓ domy na půl cesty,
- ✓ služby následné péče (pouze pobytová forma),
- ✓ terapeutické komunity,
- ✓ sociální rehabilitace (pouze pobytová forma),

Ambulantní služby:

- ✓ noclehárny.

Výpočet finanční podpory:

FP je stanovena na **lůžko se zohledněním těchto příjmů (zdrojů):**

- **úhrady od uživatelů služby,**
- **povinné spolufinancování služby z jiných zdrojů (zejména z rozpočtů samospráv).**

Pobytové služby sociální prevence jsou poskytovány za částečnou úhradu od uživatelů služby, proto v případě výše uvedených druhů služeb je FP stanovena **jako rozdíl celkových obvyklých (průměrných) nákladů na lůžko a obvyklé (průměrné) úhrady od uživatelů služby.**

Obvyklé náklady zahrnují pouze náklady na základní činnosti služby poskytované s působností pouze v rámci kraje a zahrnují jak osobní, tak provozní náklady (režie) služby.

Obvyklá (průměrná) úhrada od uživatelů služby je určena na základě maximálních hodnot stanovených prováděcí vyhláškou k zákonu o sociálních službách za pobyt a případně stravu u jednotlivých druhů služeb. V případě nocleháren je obvyklá (průměrná) výše úhrady od uživatelů služby stanovena na základě hodnot obvykle stanovených poskytovateli služeb a zahrnuje úhradu za pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu a poskytnutí přenocování.

Úhrada je stanovena jako průměrná hodnota na 1 lůžko/den (v případě nocleháren fakticky za 1 lůžko/noc).

V rámci výše FP se nezohledňuje nízký výběr úhrady od uživatelů služby v konkrétních případech.

¹⁷ Ambulantní forma služby - týká se pouze nocleháren.

Výpočet finanční podpory na uvedené druhy služeb sociální prevence – služby s lůžkovou kapacitou:

$$FP_S = (FP * L) - (S_U * L) - a * (FP * L)$$

FP_S = finanční podpora na lůžko – úhrada od uživatelů služby na lůžko – povinný podíl spolufinancování služby

FP_S – finanční podpora na příslušný druh sociální služby

FP – stanovená hodnota finanční podpory na 1 lůžko/den pro jednotlivé druhy služeb, která odpovídá celkovým obvyklým (průměrným) nákladům na 1 lůžko/den (hodnota bude pro příslušný rok upravována - upřesňována s ohledem na výstupy analýz nákladovosti jednotlivých druhů služeb)

S_U – stanovená obvyklá sazba úhrady od uživatelů služby na 1 lůžko/den pro jednotlivé druhy služeb - obvyklá sazba úhrady je stanovena s ohledem na maximální sazby stanovené prováděcí vyhláškou k zákonu o sociálních službách a na základě obvyklé obsazenosti lůžek uživateli (odpovídá minimální stanovené úhradě), v případě nocleháren je obvyklá sazba úhrady stanovena s ohledem na sazby úhrady stanovené poskytovateli služeb v kraji, přičemž hodnota bude pro příslušný rok upravována - upřesňována s ohledem na výstupy analýz nákladovosti jednotlivých druhů služeb

L – celkový plánovaný počet lůžkodnů (údaj uvedený v žádosti o finanční podporu služby, stanoven na základě počtu registrovaných lůžek a plánované doby poskytování služby v příslušném roce)

a – stanovený podíl spolufinancování služby z jiných zdrojů, kde koeficient a nabývá hodnot v intervalu $<0; 1$).

Přechodný mechanismus úpravy vypočtené výše finanční podpory¹⁸

S ohledem na skutečnost, že zavedení jednotného a transparentního (bez ohledu na právní formu poskytovatele) výpočtu finanční podpory v návaznosti na kvantifikované jednotky (lůžko, úvazek pracovníka apod.) může znamenat meziroční změny (snížení i zvýšení) podpory jednotlivých služeb v řádu desítek procent je zaveden následující **mechanismus úpravy vypočtené výše finanční podpory** na základě stanoveného výpočtu.

- je-li vypočtená FP na službu nižší než 95 % finanční podpory přidělené v předchozím roce – je tato FP navýšena na 95 % finanční podpory přidělené v předchozím roce nebo na úroveň požadavku organizace, je-li nižší¹⁹,

¹⁸ Použije se pouze tehdy, pokud je využit celý mechanismus výpočtu optimálního návrhu na finanční podporu dle části VII bodu 1 b) této metodiky.

¹⁹ Finanční podporou přidělenou v předchozím roce se rozumí celková finanční podpora za daný dotační rok, včetně jejího případného navýšení v průběhu tohoto roku, registrované sociální službě z prostředků státního rozpočtu rozdělovaných prostřednictvím krajů a hlavního města Prahy dle § 101a zákona

- je-li vypočtená FP na službu vyšší než 140 % finanční podpory přidělené v předchozím roce – je tato FP snížena na 140 % finanční podpory přidělené v předchozím roce nebo na úroveň požadavku organizace, je-li nižší.

Uvedený mechanismus může být upraven pro služby dle části I bodu 7 této metodiky.

Výpočet finanční podpory (FP) - služby sociální péče – pobytová forma služby

Druhy služeb:

- ✓ odlehčovací služby,
- ✓ týdenní stacionáře,
- ✓ domovy pro osoby se zdravotním postižením,
- ✓ domovy pro seniory,
- ✓ domovy se zvláštním režimem,
- ✓ chráněné bydlení,
- ✓ sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče.

Výpočet finanční podpory:

FP je stanovena na **lůžko se zohledněním těchto příjmů (zdrojů):**

- **úhrady od uživatelů služby,**
- **úhrady za poskytovanou zdravotní péči z veřejného zdravotního pojištění,**
- **povinné spolufinancování služby z jiných zdrojů (zejména z rozpočtů samospráv).**

Pobytové služby sociální péče jsou poskytovány za částečnou úhradu od uživatelů služby, proto v případě výše uvedených druhů služeb je FP stanovena **jako rozdíl celkových obvyklých (průměrných) nákladů na lůžko, obvyklé (průměrné) úhrady od uživatelů služby a povinného podílu spolufinancování služby z jiných zdrojů.** Pokud je uživatelům služby poskytována zdravotní péče (ošetřovatelská a rehabilitační péče) podle § 36 zákona o sociálních službách, a to prostřednictvím vlastních zaměstnanců zařízení, **zohledňují se i obvyklé (průměrné) úhrady z veřejného zdravotního pojištění.**

Předpokládané složení uživatelů podle stupňů závislosti příspěvku na péči, které je uvedeno poskytovatelem služby v žádosti o finanční podporu, je předmětem věcného hodnocení žádosti, a to zejména s ohledem na jeho složení za předchozí roky.

Obvyklé náklady zahrnují pouze náklady na základní činnosti služby poskytované s působností pouze v rámci daného kraje a zahrnují jak osobní, tak provozní náklady (režie) služby.

Obvyklá (průměrná) úhrada od uživatelů služby je určena v rámci maximálních hodnot stanovených prováděcí vyhláškou k zákonu o sociálních službách za péči, pobyt a stravu u jednotlivých druhů služeb. Je stanovena jako průměrná hodnota na 1 lůžko/den.

Obvyklé příjmy od zdravotních pojišťoven se odečítají v případě služeb - domovy pro osoby se zdravotním postižením, týdenní stacionáře, domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem, je-li zdravotní péče zajišťována vlastními zaměstnanci poskytovatele služby (je-li zdravotní péče poskytovatelem sociálních služeb zajišťována např.

zabezpečením externího dodavatele apod., příjmy od zdravotních pojišťoven se nezohledňují).

Obvyklé příjmy od zdravotních pojišťoven jsou určeny jako průměrná hodnota v návaznosti na počet lůžek a strukturu uživatelů služby podle stupňů závislosti pro účely příspěvku na péči (zohledňují se pouze v případě uživatelů ve stupni III. nebo IV. příspěvku na péči).

V rámci výše FP se nezohledňuje nízký výběr úhrady od uživatelů služby a plateb z veřejného zdravotního pojištění v konkrétních případech.

Povinný podíl spolufinancování služby z jiných zdrojů²⁰ je navrhován stanovit jednotným procentem pro všechny služby. Do jiných zdrojů se započítávají veškeré ostatní zdroje nad rámec úhrad od uživatelů služby, plateb z veřejného zdravotního pojištění (pouze u výše uvedených 4 druhů služeb). Tj. zejména se jedná o prostředky z rozpočtů samospráv.

Výpočet finanční podpory na uvedené druhy služeb sociální péče – pobytová forma:

Pro domovy pro seniory, domovy pro osoby se zdravotním postižením, pro domovy se zvláštním režimem a týdenní stacionáře:

$$FP_S = (FP * L) - (S_U * L) - (S_Z * L_U) - a * (FP * L)$$

FP_S = finanční podpora na lůžko se zohledněním struktury uživatelů služby – úhrada od uživatelů služby na lůžko – úhrada ze zdravotního pojištění na lůžko – povinný podíl spolufinancování služby

Pro odlehčovací služby, chráněné bydlení, sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče:

$$FP_S = (FP * L) - (S_U * L) - a * (FP * L)$$

D_S = finanční podpora na lůžko se zohledněním struktury uživatelů služby – úhrada od uživatelů služby na lůžko – povinný podíl spolufinancování služby

FP_S – finanční podpora na příslušný druh sociální služby

FP – stanovená hodnota finanční podpory na 1 lůžko/den pro jednotlivé druhy služeb, která odpovídá celkovým obvyklým (průměrným) nákladům na 1 lůžko/den (hodnota bude pro příslušný rok upravována - upřesňována s ohledem na výstupy analýz nákladovosti jednotlivých druhů služeb)

²⁰ Významnou roli ve spolufinancování služeb hrají zejména prostředky z obecních samospráv, které jsou součástí stanoveného podílu spolufinancování služeb z jiných zdrojů. V rámci povinného podílu spolufinancování služeb je tedy nezbytné zohlednit i výši podílu obecních samospráv na financování služeb. S ohledem na skutečnost, že mezi obcemi existuje velmi různorodá míra podílu na úhradě nákladů služeb, doporučujeme v rámci procesu plánování sociálních služeb na krajské úrovni ve spolupráci s místní samosprávou sjednotit tento podíl, resp. účelně nastavit financování tak, aby určité druhy služeb (s ohledem i na jejich cílové skupiny) byly financovány pouze ze státního/krajského rozpočtu a obce se tak mohly zaměřit na (spolu)financování stanoveného okruhu služeb s lokální/místní působností, a to jednotným způsobem v rámci kraje.

S_U – stanovená sazba úhrady od uživatelů služby na 1 lůžko/den pro jednotlivé druhy služeb (hodnota bude pro příslušný rok upravována - upřesňována s ohledem na výstupy analýz nákladovosti jednotlivých druhů služeb)

S_Z - stanovená sazba úhrady z veřejného zdravotního pojištění na 1 lůžko/den se zohledněním stupně závislosti uživatelů služby (pouze u 4 druhů služeb) - (hodnota bude pro příslušný rok upravována - upřesňována s ohledem na výstupy analýz nákladovosti jednotlivých druhů služeb)

L – celkový plánovaný počet lůžkodnů (údaj uvedený v žádosti o finanční podporu, stanoven na základě počtu registrovaných lůžek a plánované doby poskytování služby v příslušném roce, je-li služba v roce poskytována od 1. ledna do 31. prosince, pak plánovaný počet lůžkodnů se rovná počet lůžek krát 365 kalendářních dnů)

L_U – celkový plánovaný počet lůžkodnů obsazených uživateli ve III. a IV. stupni závislosti příspěvku na péči

a – stanovený podíl spolufinancování služby z jiných zdrojů, kde koeficient a nabývá hodnot v intervalu $<0; 1$).

Přechodný mechanismus úpravy vypočtené výše finanční podpory ²¹

S ohledem na skutečnost, že zavedení jednotného a transparentního (bez ohledu na právní formu poskytovatele) výpočtu finanční podpory v návaznosti na kvantifikované jednotky (lůžko, úvazek pracovníka apod.) může znamenat meziroční změny (snížení i zvýšení) podpory jednotlivých služeb v řádu desítek procent je zaveden následující **mechanismus úpravy vypočtené výše finanční podpory** na základě stanoveného výpočtu.

- je-li vypočtená FP na službu nižší než 95 % finanční podpory přidělené v předchozím roce – je tato FP navýšena na 95 % finanční podpory přidělené v předchozím roce nebo na úroveň požadavku organizace, je-li nižší²²,
- je-li vypočtená FP na službu vyšší než 140 % finanční podpory přidělené v předchozím roce – je tato FP snížena na 140 % finanční podpory přidělené v předchozím roce nebo na úroveň požadavku organizace, je-li nižší.

Uvedený mechanismus může být upraven pro služby dle části I bodu 7 této metodiky.

²¹ Použije se pouze tehdy, pokud je využit celý mechanismus výpočtu optimálního návrhu na finanční podporu dle části VII bodu 1 b) této metodiky.

²² Finanční podporou přidělenou v předchozím roce se rozumí celková finanční podpora za daný dotační rok, včetně jejího případného navýšení v průběhu tohoto roku, registrované sociální službě z prostředků státního rozpočtu rozdělovaných prostřednictvím krajů a hlavního města Prahy dle § 101a zákona

Část VIII

Vydání rozhodnutí o poskytnutí finanční podpory

1. Příjemce dotace je povinen písemně informovat odbor sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení o všech změnách, které mají vliv na vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace, uváděných v žádosti, ke kterým dojde, nejpozději do 10 pracovních dnů ode dne, kdy tato změna nastala a požádat o schválení těchto změn.²³
2. V případě, že příjemce dotace neprovede finanční vypořádání poskytnuté dotace za předcházející rok, na který byla dotace poskytnuta, nebude mu vydáno rozhodnutí o poskytnutí dotace na příslušný rok.
3. Po schválení státního rozpočtu pro daný rok a vyčlenění objemu účelových finančních prostředků pro oblast poskytování sociálních služeb vydá MPSV písemné rozhodnutí o poskytnutí dotace. Na toto rozhodnutí v souladu se zákonem o rozpočtových pravidlech se nevztahují obecné předpisy o správním řízení a je vyloučeno jeho soudní přezkoumání.
4. Rozhodnutí o poskytnutí dotace vydává odbor sociálních služeb sociální práce a sociálního bydlení, svým podpisem ho stvrzuje příslušný náměstek ministra práce a sociálních věcí nebo příslušný vrchní ředitel.
5. Rozhodnutí o poskytnutí dotace obsahuje údaje podle § 14 odst. 4 zákona o rozpočtových pravidlech. Vzor rozhodnutí o poskytnutí dotace je zveřejněn v rámci výzvy MPSV pro daný dotační rok. Součástí rozhodnutí o poskytnutí dotace je „prohlášení příjemce dotace“, které podepisuje statutární zástupce příjemce dotace (nebo jím pověřená osoba).
6. Dotace ze státního rozpočtu je poskytována na stanovený účel vymezený v rozhodnutí o poskytnutí dotace.
7. Dotace ze státního rozpočtu se poskytuje převodem z účtu poskytovatele dotace (MPSV) na běžný účet příjemce dotace zřízený podle § 3 písm. h) bodu 11 zákona o rozpočtových pravidlech.
8. Přidělená dotace je MPSV vyplácena ve splátkách na běžný účet příjemce dotace platebním poukazem, a to v souladu s případnými regulačními opatřeními ve státním rozpočtu.
9. Výše a termíny splátek upravuje nařízení vlády.
10. Vznikne-li v průběhu kalendářního roku podezření na porušení rozpočtové kázně ve smyslu zákona o rozpočtových pravidlech je poskytovatel dotace oprávněn příjemci dotace pozastavit poskytnutí další splátky dotace. Tato skutečnost bude příjemci dotace oznámena dopisem ředitele odboru sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení, a to neprodleně po vzniku podezření na porušení rozpočtové kázně.

²³ Uvedenými změnami nejsou uvažovány návrhy v rámci jednání zastupitelstva kraje, které jsou tímto orgánem schváleny. Jde o změny zamýšlené a připravované (vyplývající např. ze strategických dokumentů kraje), které mají vliv na podanou žádost, a tím i rozhodnutí o poskytnutí dotace, a jestliže kraj tuto změnu v podobě, v jaké ji hodlá schválit, nepředloží k posouzení, zda není v rozporu s Metodikou MPSV – poruší tím podmínky pro poskytnutí dotace. Jde především o změny v krajské metodice, která je přílohou žádosti o poskytnutí dotace. Záměrem je ošetřit výše popsané tzv. změnovým rozhodnutím.

11. Příjemce dotace souhlasí se zveřejněním žádosti o dotaci, svého názvu, jména, adresy a výše požadavku na dotaci a přehledů stanovených v zákoně o sociálních službách a upravených Rozhodnutím.

Část IX

Sledování, kontrola a finanční vypořádání dotace

1. Příjemce dotace odpovídá za hospodárné a efektivní použití dotace v souladu s účelem, na který byla dotace poskytnuta.
2. Při čerpání dotace je příjemce dotace povinen postupovat v souladu s údaji v žádosti, která je na příslušný rok podpořena, případně v souladu s upravenou žádostí, jejíž změna je schválena dodatkem k Rozhodnutí.
3. Příjemce dotace je povinen vést přidělenou dotaci v účetnictví odděleně a vést účetnictví v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Příjemce dotace vypořádá dotaci s přiděleným účelovým znakem 13305.
4. Příjemce dotace je povinen písemně informovat odbor sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení o následujících změnách údajů uváděných v žádosti, a to nejpozději do 10 pracovních dnů ode dne, kdy tato změna nastala:
 - a) změny v kontaktních údajích,
 - b) změna bankovního účtu příjemce dotace,O změny dalších skutečností uváděných v žádosti a jejich přílohách je příjemce dotace povinen zažádat odbor sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení o schválení do 20 pracovních dnů ode dne, kdy tato změna nastala.²⁴

Vzor formuláře Žádost o změnu příjemcem dotace je uveden v příloze č. 1 k této metodice.
5. Příjemce dotace je povinen na žádost MPSV písemně poskytnout požadované doplňující informace související s plněním účelu poskytnuté dotace.
6. Při kontrole dodržování podmínek čerpání dotace ze státního rozpočtu a uplatnění sankcí při neoprávněném použití nebo zadržení dotace se postupuje podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) a § 44 a zákona o rozpočtových pravidlech.
7. Příjemce dotace je povinen v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s dalšími právními předpisy České republiky umožnit výkon kontroly k poskytnuté dotaci ze státního rozpočtu na základě rozhodnutí a poskytnout součinnost všem osobám oprávněným k provádění kontroly, příp. jejich zmocněncům.
8. Příjemce dotace je povinen realizovat nápravná opatření, která mu byla uložena na základě prováděných kontrol, a to v požadovaném termínu, rozsahu a kvalitě a v souladu s § 18 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně

²⁴ Uvedenými změnami nejsou uvažovány návrhy v rámci jednání zastupitelstva kraje, které jsou tímto orgánem schváleny. Jde o změny plánované a připravované (vyplývající např. ze strategických dokumentů kraje), které mají vliv na podanou žádost, a tím i rozhodnutí o poskytnutí dotace. Záměrem je ošetřit výše popsané tzv. změnovým rozhodnutím.

některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů, a informovat o splnění nápravných opatření toho, kdo tato nápravná opatření uložil.

9. Poskytovatel dotace v rozhodnutí o poskytnutí dotace vymezení, které podmínky stanovené v rozhodnutí o poskytnutí dotace se v souladu s § 14 odst. 6 zákona o rozpočtových pravidlech považují za podmínky méně závažné nebo která nesplnění podmínek jsou méně závažná, například nepodstatné nedodržení některých lhůt. V těchto případech odvod za porušení rozpočtové kázně činí 5 % z celkové částky dotace, avšak odvod za porušení rozpočtové kázně nemůže být vyšší než částka dotace vyplacená ke dni porušení rozpočtové kázně (§ 44 a odst. 4 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlech).

Porušení ostatních pravidel a podmínek uvedených v rozhodnutí o poskytnutí dotace je posuzováno podle § 44 a odst. 4 písm. c) zákona o rozpočtových pravidlech (odvod ve výši porušení a penále od jednoho promile až do výše poskytnuté dotace).

10. Nedodržení termínu pro finanční vypořádání dotace nebo neprovedení finančního vypořádání dotace je důvodem pro nepřidělení dotace na další rok.
11. Podle § 15 zákona o rozpočtových pravidlech může být zahájeno řízení o odnětí dotace, došlo-li po vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace:
- a) k vázání prostředků státního rozpočtu,
 - b) ke zjištění, že údaje, na jejichž základě byla dotace poskytnuta, byly neúplné nebo nepravdivé,
 - c) ke zjištění, že rozhodnutí o poskytnutí dotace bylo vydáno v rozporu se zákonem nebo právem Evropské unie, nebo
 - d) ke zjištění, že nemůže být splněn řádně nebo včas účel, na který byla dotace poskytnuta, pokud již nedošlo k porušení rozpočtové kázně, nebo
 - e) k vydání rozhodnutí Evropské Komise o navrácení nebo o prozatímním navrácení veřejné podpory.

Na řízení z výše uvedených důvodů se vztahují obecné předpisy o správním řízení.

Bylo-li rozhodnuto o odnětí dotace z důvodů uvedených pod písm. a) a c), není možné uložit vrácení dotace nebo její části, která již byla příjemci z účtu státního rozpočtu odeslána.

12. Rozhodnutí o odnětí dotace ze státního rozpočtu vydává odbor sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení, svým podpisem ho stvrzuje příslušný náměstek ministra práce a sociálních věcí nebo příslušný vrchní ředitel. Proti rozhodnutí o odnětí dotace ze státního rozpočtu lze podat rozklad.
13. Průběžný a konečný přehled o čerpání bude podáván prostřednictvím internetové aplikace „OK služby-poskytovatel“ a opatřen elektronickým podpisem statutárního zástupce kraje v termínech stanovených zákonem o sociálních službách v § 101a odst. 6, a to:
- a) průběžný přehled nejpozději do 31. května 2016
 - b) konečný přehled nejpozději do 31. března 2017

14. Příjemce dotace je povinen provést finanční vypořádání poskytnuté dotace v souladu s vyhláškou č. 52/2008 Sb., kterou se stanoví zásady a termíny finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem, státními finančními aktivy nebo Národním fondem.
- Finanční vypořádání dotace zpracuje příjemce dotace za období týkající se celého roku 2016 nejpozději k 31. prosinci 2016.

- a) Příjemce dotace předloží v souladu s § 7 vyhlášky č. 52/2008 Sb. odboru sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení podklady pro finanční vypořádání dotace na tiskopisu, jehož vzor je uveden v příloze č. 11 (část A tiskopisu; Finanční vypořádání dotací a návratných finančních výpomocí poskytnutých obcím, dobrovolným svazkům obcí, krajům nebo hlavnímu městu Praze ze státního rozpočtu s výjimkou dotací na projekty spolufinancované z rozpočtu EU a z prostředků finančních mechanismů) vyhlášky č. 52/2008 Sb.;
- b) k podkladům příjemce dotace přiloží komentář a současně převede na účet cizích prostředků poskytovatele dotace (MPSV) případnou vratku dotace (číslo tohoto účtu je 6015-2229001/0710). Jedná se o nespotřebované prostředky daného dotačního roku.

Komentář dle písm. b) obsahuje prohlášení o dodržení podmínek stanovených Rozhodnutím o poskytnutí dotace a dále je zaměřen zejména na zdůvodnění výše případné vratky dotace.

Zpracovaný podklad pro finanční vypořádání dotace bude podepsán statutárním zástupcem příjemce dotace nebo jím pověřenou osobou.

Při nedodržení uvedené povinnosti se postupuje podle § 44 a § 44a zákona o rozpočtových pravidlech. Bez předloženého finančního vypořádání dotace nebudou subjektu v následujícím roce uvolněny prostředky dotace.

15. Příjemce dotace je povinen dodržet dodání přehledů jak stanovuje zákon o sociálních službách v § 101a odst. 6.

Část X

Obecná ustanovení o financování sociálních služeb coby služeb v obecném hospodářském zájmu

A. Obecná ustanovení

1. Sociální služby, které budou podpořeny v rámci dotačního řízení jednotlivých krajů z dotace MPSV krajům/hlavnímu městu Praze, jsou považovány za služby obecného hospodářského zájmu coby pojmu evropského práva.
2. Sociální služby budou financovány formou vyrovnávací platby, upravené Rozhodnutím Komise č. 2012/21/EU ze dne 20. prosince 2011 o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (dále jen „Rozhodnutí č. 2012/21/EU“).
3. Řízení k poskytnutí finanční podpory na úrovni kraje/hl. města Prahy musí být nastaveno v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, a zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů (v případě žádosti hlavního města Prahy) a dalšími právními předpisy ČR.
4. Řízení k poskytnutí vyrovnávací platby lze na úrovni kraje/hl. města Prahy uskutečnit formou:
 - Řízení k poskytnutí vyrovnávací platby formou dotace (dotační řízení), postupem podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů,
 - Řízení k poskytnutí vyrovnávací platby formou „příspěvku“ zřízené příspěvkové organizaci, postupem dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů,
 - Veřejné zakázky na poskytování sociálních služeb, postupem podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.
5. Kraj/hl. město Praha provede řízení k poskytnutí vyrovnávací platby způsobem, který:
 - zajistí rovný přístup ke všem poskytovatelům sociální služby bez ohledu na jejich právní formu;
 - zajistí výpočet vyrovnávací platby jednotným nediskriminujícím způsobem (objektivizovaným výpočtem) pro všechny poskytovatele sociálních služeb bez ohledu na jejich právní formu (blíže viz část 4 a 5 tohoto dokumentu).
6. Poskytovatel sociální služby musí být pověřen krajem/hl. městem Prahou k poskytování služeb obecného hospodářského zájmu (sociální služby) v souladu s Rozhodnutím č. 2012/21/EU (dále jen „Pověření“). Poskytovatel sociální služby musí být pověřen k poskytování příslušné sociální služby alespoň po dobu podpory sociální služby v daném dotačním roce. Maximální doba Pověření nesmí přesáhnout 10 let.
7. Náležitosti Pověření jsou stanoveny v článku 4 Rozhodnutí č.2012/21/EU.

8. V rámci dotačního řízení je vyrovnávací platba poskytována na sociální služby zařazené v síti sociálních služeb příslušného kraje/hl. města Prahy maximálně v rozsahu stanoveném v Pověření.

B. Povinné přílohy žádosti – doplnění pro potřeby financování sociálních služeb coby služeb v obecném hospodářském zájmu

Příloha č. 1 - Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb kraje, který zahrnuje uvedení krajské sítě sociálních služeb

Kraj předloží zpracovaný a schválený Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb, včetně aktuálního ročního akčního plánu, pokud je tento akční plán v souladu s § 3 písm. h) zákona o sociálních službách zpracován.

Příloha č. 2 - Tabulka – Přehled sociálních služeb zařazených v krajské síti sociálních služeb, na které bude vydáno Pověření

V případě, kdy je sociální služba již registrována (zapsána v registru poskytovatelů sociálních služeb) budou u každé služby, která je součástí krajské sítě sociálních služeb, uvedeny následující údaje:

- a) základní identifikační údaje poskytovatele sociální služby - název organizace a identifikační číslo (IČ),
- b) základní identifikační údaje sociální služby - číselné označení sociální služby (identifikátor), druh a forma služby,
- c) cílová skupina sociální služby (okruh osob, kterým je služba poskytována),
- d) místo poskytování sociální služby a územní působnost,
- e) (předpokládaný) rozsah služby vyjádřený v počtu jednotek (pobytové služby – zj. počet lůžek, počet lůžko/dnů, ambulantní a terénní služby – počet celkových úvazků pracovníků ve službě v rozdělení na úvazky pracovníků v přímé péči a ostatních pracovníků, apod.).

V případě plánovaného vzniku nových sociálních služeb, tj. v době zpracování žádosti kraje/hl. města Prahy objektivně nelze zpracovat tabulku plně dle výše uvedeného rozsahu, bude v tabulce uveden údaj o druhu a formě sociální služby a dále údaje pod písmeny c) až e).

Příloha č. 3 – Vzor krajského Pověření dle Rozhodnutí 2012/21/EU.

Příloha č. 4 - Dokument, který bude obsahovat:

- a) popis způsobu (mechanismu) stanovení krajské sítě sociálních služeb, včetně její aktualizace,
- b) popis výpočtu vyrovnávací platby na sociální službu (zejména s ohledem na druh, formu, cílovou skupinu služby) - parametrů pro výpočet vyrovnávací platby, nákladů a výnosů sociální služby,
- c) popis mechanismu poskytnutí vyrovnávací platby poskytovateli sociální služby (viz forma řízení dle článku 1 odst. 4), včetně předpokládaného harmonogramu její výplaty poskytovatelům služeb (tj. určení a popis mechanismu, zda finanční prostředky z dotace kraji budou jako vyrovnávací platba poskytnuty jednotlivým poskytovatelům sociálních služeb formou dotace, příspěvku zřizovatele nebo zadáním veřejné zakázky),

- d) popis mechanismu pro kontrolu a přezkoumání vyrovnávací platby a opatření k zamezení a vrácení jakékoli nadměrné vyrovnávací platby.

Přílohu č. 4 je možné zpracovat a předložit buď jako samostatný dokument, který bude obsahovat informace uvedené pod písmeny a) až d) nebo tato příloha bude v případě bodů pod písmeny a) až d) obsahovat pouze stručný popis a zároveň odkaz na samostatné dokumenty, které tyto informace obsahují, přičemž tyto dokumenty budou přiloženy k žádosti.

C. Stanovení výše vyrovnávací platby poskytovatelům sociálních služeb

Kraj/hl. město Praha stanoví vyrovnávací platbu (její výpočet) poskytovateli sociální služby na sociální služby v souladu s následujícími ustanoveními:

1. Výpočet vyrovnávací platby musí být proveden jednotným nediskriminujícím způsobem (objektivizovaným výpočtem) pro všechny poskytovatele sociálních služeb bez ohledu na jejich právní formu.
2. Vyrovnávací platbu kraj/hl. město Praha stanoví jako celkovou výši prostředků z veřejných rozpočtů (včetně prostředků z ESF), kterou sociální služba potřebuje k zajištění dostupnosti poskytování sociální služby (dokrytí svých provozních potřeb) vedle příjmů plynoucích z realizace sociální služby vymezené v rozsahu Pověření.
3. Vyrovnávací platbu za službu kraj/hl. město Praha stanoví jako rozdíl obvyklých nákladů a obvyklých výnosů z vlastní činnosti poskytovatele sociální služby (tj. úhrady za poskytování sociálních služeb od uživatelů, případně další příjmy spojené s poskytováním sociálních služeb mimo veřejné rozpočty a prostředky ESF).
4. Obvyklé (optimální) náklady a obvyklé (optimální) výnosy kraj/hl. město Praha určí výpočtem, a to především pomocí mediánu (variantně průměru) nebo jiným kvantifikovaným, doložitelným a ověřitelným způsobem. Ve vypočtených nákladech a výnosech lze zohlednit změny inflace a priority kraje/hl. města Prahy ve financování sítě sociálních služeb stanovené ve střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb.
5. Ve výpočtu obvyklých (optimálních) nákladů/výnosů pomocí mediánu (variantně průměru) kraj/hl. město Praha použije dostupné údaje o skutečných nákladech/výnosech sociálních služeb za předchozí rok (roky), ve výpočtu zohlední především druh, formu a cílovou skupinu sociální služby. Výpočet kraj/hl. město Praha provede především za sociální služby, které jsou součástí krajské sítě sociálních služeb. Kraj/hl. město Praha provede výpočet na základě:
 - očekávaných příjmů a nákladů, nebo
 - skutečných příjmů a nákladů, nebo
 - kombinace obou metod.
6. Při stanovení vyrovnávací platby lze přihlídnout i ke specifickým nákladům pro každou sociální službu, které nejsou „normovatelné“ a nemusí být tudíž dostatečně zohledněny na základě výpočtu nákladů formou mediánu (variantně průměru).
7. Pokud je sociální služba spojena s úhradami od jejích uživatelů, kraj/hl. město Praha stanoví jako obvyklé (optimální) výnosy pro účely výpočtu vyrovnávací platby obvyklé (optimální) příjmy z úhrad od uživatelů sociálních služeb za podmínek stanovených v §71 až § 76 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů,

a ve vyhlášce č. 505/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách

8. V rámci výpočtu vyrovnávací platby a jejího vyhodnocování lze zohlednit, pokud skutečné příjmy sociální služby neodpovídají stanoveným obvyklým (optimálním) výnosům. Jde zpravidla o tzv. objektivně nižší příjmy, které nebylo možno vybrat, s ohledem na:
 - příslušná ustanovení zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, týkající se ustanovení ve věci úhrad nákladů za sociální služby,
 - příjmovou situaci uživatele služby (opatření při stanovení úhrad v souladu se zajištěním cenové dostupnosti služby a motivace uživatelů k aktivitám vedoucím k sociálnímu začleňování).
9. Ve výpočtu vyrovnávací platby v případě pobytových/lůžkových forem sociálních služeb kraj/hl. město Praha použije jednotku lůžko či lůžkoden, v případě ambulantních a terénních forem sociálních služeb bude do výpočtu vyrovnávací platby zahrnuta jednotka zohledňující personální zajištění služby, zejména odbornými pracovníky (např. průměrný přepočtený úvazek pracovníka služby, průměrný přepočtený úvazek pracovníka v přímé péči, objem disponibilního pracovního fondu pro přímou práci).
10. Vyrovnávací platbu kraj/hl. město Praha vypočte na rozsah sociální služby, vymezený v krajské síti sociálních služeb. V případě, že rozsah sociální služby uváděný v žádosti o finanční podporu je nižší, než je vymezen v krajské síti sociálních služeb, vypočte kraj/hl. město Praha vyrovnávací platbu podle skutečného rozsahu sociální služby.
11. Samotné dotace MPSV, kraje, obcí a jiné veřejné zdroje, dotace v rámci projektů OPZ, příjmy z veřejných zakázek, popř. jiné příjmy nad rámec obvyklých výnosů, jsou součástí krytí vyrovnávací platby a v rámci výpočtu se započítávají do jejího celkového objemu.

D. Přiměřený zisk

1. V souladu s článkem 5 Rozhodnutí č. 2012/21/EU je možné do výše vyrovnávací platby zahrnout i přiměřený zisk. Poskytnutí přiměřeného zisku se nedoporučuje.
2. V případě zahrnutí přiměřeného zisku se za přiměřený zisk považuje zisk, tj. rozdíl mezi skutečnými výnosy a náklady poskytovatele sociální služby, který nepřekračuje příslušnou swapovou sazbu navýšenou o 100 bazických bodů. Swapové sazby jsou publikovány na adrese: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/swap_rates_en.html. V této souvislosti se za příslušnou swapovou sazbu považuje příslušná míra návratnosti bezrizikové investice, tj. jejíž doba splatnosti a měna odpovídají době trvání a měně Pověření.
3. Pokud zisk poskytovatele sociální služby nepřesahuje výši přiměřeného zisku stanovenou krajem/hl. městem Prahou způsobem podle předchozího odstavce, poskytovatel sociální služby využije tyto finanční prostředky ve prospěch poskytovaných sociálních služeb.
4. Pokud zisk poskytovatele sociální služby přesahuje výši přiměřeného zisku stanoveného dle předchozího bodu, je považován za nepřiměřený a poskytovatel sociální služby je povinen nadměrnou platbu ve výši nepřiměřeného zisku vrátit kraji/hl. městu Praze na stanovený účet v termínech a postupem stanoveným krajem/hl. městem Prahou.

E. Podmínky pro poskytnutí vyrovnávací platby

1. Kraj/hl. město Praha v rámci příslušného právního aktu stanoví poskytovateli sociální služby (příjemci vyrovnávací platby) alespoň následující povinnosti, včetně sankcí za jejich neplnění:
 - a) Povinnost využít vyrovnávací platbu v souladu s pravidly účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti při vynakládání veřejných prostředků a ke stanovenému účelu.
 - b) Povinnost využít vyrovnávací platbu pouze na základní činnosti sociální služby, tj. v souladu s účelem schválené žádosti kraje/hl. města Prahy, který je stanoven kraji v rámci Rozhodnutí o poskytnutí dotace.
 - c) Povinnost zajistit rozsah (kapacitu) poskytované služby v souladu s Pověřením.
 - d) Povinnost vést své příjmy a výdaje (výnosy a náklady) transparentně s jednoznačnou vazbou ke konkrétní sociální službě – identifikátoru služby (zejména účetní střediska, zakázky). Příjemce vyrovnávací platby má povinnost vést příjmy a výdaje (výnosy a náklady) spojené s poskytováním příslušné služby v účetnictví příjemce vyrovnávací platby (poskytovatele sociální služby) odděleně od příjmů a výdajů spojených s jinými službami či činnostmi organizace. Povinnost odděleného účtování se vztahuje na veškeré položky související se sociální službou a nikoli pouze na položky související s poskytnutou vyrovnávací platbou na příslušnou sociální službu.
 - e) Povinnost neprodleně hlásit kraji/hl. městu Praze veškeré příjmy, které obdržel mimo původní kalkulaci vyrovnávací platby, resp. veškeré odchylky od očekávaných příjmů/výdajů.
 - f) Neexistence závazků po lhůtě splatnosti ve vztahu ke státnímu rozpočtu, ke státnímu fondu, zdravotním pojišťovnám, České správě sociálního zabezpečení nebo rozpočtu územního samosprávného celku.
 - g) Hlášení změn v poskytování sociální služby a v rozpočtu sociální služby a čerpání vyrovnávací platby.
 - h) Povinnost předložit další dokumenty a informace v případě žádosti kraje/hl. města Prahy a poskytovatele dotace – MPSV.
 - i) Povinnost poskytnout součinnost při výkonu kontrolní činnosti ze strany kraje/hl. města Prahy a poskytovatele dotace – MPSV.
 - j) Povinnost za příslušný kalendářní rok řádně vyúčtovat poskytnutou vyrovnávací platbu a odvést případnou vratku na účet kraje/hl. města Prahy, dle podmínek stanovených krajem/hl. městem Prahou (při zohlednění části 3 bodu 3 tohoto dokumentu).
2. Kraj/hl. město Praha je povinen provádět pravidelné kontroly ve smyslu článku 6 odstavce 1 Rozhodnutí č.2012/21/EU. Tyto kontroly provádí v souladu s platnou legislativou, zejména se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů, a zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů.
3. V případě nadměrné vyrovnávací platby kraj/hl. město Praha postupuje v souladu s článkem 6 odstavcem 2 Rozhodnutí č.2012/21/EU. Poskytovatel sociální služby je povinen vrátit na účet kraje/hl. města Prahy (poskytovateli vyrovnávací platby) nadměrně vyplacenou částku. Pokud nadměrně vyplacená částka nepřesahuje 10 % průměrné roční vyrovnávací platby, lze tuto nadměrnou částku převést do dalšího období a odečíst

ji od vyrovnávací platby splatné v daném období. Toto je třeba stanovit v rámci příslušného právního aktu.

4. Za nadměrné vyrovnání se považuje:
- a) nezajistí-li poskytovatel sociální služby rozsah služby stanovený v Pověření a/nebo v právním aktu o poskytnutí vyrovnávací platby, a to ani v minimálním rozsahu,
 - b) výše rozdílu mezi náklady a výnosy, se zohledněním případného přiměřeného zisku, za předpokladu, že poskytovatel finančních prostředků neumožní převedení finančních prostředků vyrovnávací platby do dalšího roku (max. 10 % vyrovnávací platby) nebo na tvorbu rezerv (příspěvkové organizace).

F. Další náležitosti

MPSV (poskytovatel dotace) si vyhrazuje právo vyžádat si kdykoliv v průběhu realizace projektu další dokumenty a informace k poskytovaným sociálním službám.

Část XI

Přílohy k metodice

Příloha č. 1 – Vzor Rozhodnutí o poskytnutí dotace z kapitoly 313 – MPSV státního rozpočtu na rok 2016

Příloha č. 2 – Žádost o změnu dle části IX Metodiky

Část XII

Závěrečná ustanovení

Tato metodika nabývá účinnosti dnem podpisu ministra práce a sociálních věcí.